

Postni Glasnik

Glasilo Udruženja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije, Dravske sekcije v Ljubljani.

Letnik XII.

V Ljubljani, dne 1. julija 1932.

13. številka

Članom Dravske sekcije UPU.

Vsled neurejenih razmer v Udruženju preživlja naša organizacija že leto dni prav hude čase. Kakor povsod je tudi v naših vrstah polno nezadovoljstev, pa tudi takih, ki poskušajo izrabljati to neurejeno stanje v to, da z raznimi nečednimi izmišljotinami begajo naše članstvo. Priznati moramo, da se je tem ljudem njihovo razdiralno delo posrečilo v toliko, da je del članstva postal malodušen in nekako apatičen za vsako organizacijsko delovanje.

Uprava naše sekcije je pod vodstvom agilnega in za organizacijo zelo zaslužnega tovariša Čampe podvzela vse, kar ji je bilo mogoče, da bi spravila v Udruženje pravico in red, kar je pač predpogoj za uspešen razvoj vsake organizacije. Kljub neumornemu prizadevanju se ji to ni posrečilo, nasprotno — vsled nerazumevanja nekaterih ljudi za pravo in nesebično delo, ki bi vse kako bilo samo v korist stroki in celokupnemu poštneemu osebju, je prejela od vseh strani same udarce.

Moj namen ni in tudi ne navada, pozdigovati koga, potrebno pa je pibiti, da je bil ves trud in vse delo, ki ga je za konsolidacijo razmer v Udruženju in za spravo ter pošten sporazum med poštarji zastavil dosedanji predsednik tovariš Čampa, neizmerno. — Prišel bo čas, ko bodo to spoznali tudi tisti, ki so to prizadevanje, posvečeno procvitu stroke in osebja, motili in ovirali. Pot, ki jo je v organizaciji hodil to-

variš Čampa, je bila vseskozi iskrena in poštena.

Radi premestitve tovariša Čampe in tovariša Štuklja iz območja naše direkcije je uprava sekcije zašla v jako mučen položaj. Ostavka predsednika in podpredsednika je postala neodložljiva, zato je bila potrebna rekonstrukcija, oziroma spopolnitev uprave. In tako sem podpisani pod silo razmer sprejel mesto predsednika sekcije.

Gotovo je, da je v teh razdrapanih razmerah, ki obstojajo v našem Udruženju, uspešnejše delovanje v organizaciji oteženo, če ne celo onemogočeno. Veliko za izboljšanje sedanjega stanja se nadejamo od letošnjega kongresa, ki naj končno veljavno razčisti in reši vprašanje ureditve Udruženja. Če se to izvrši, potem smemo reči, da se je s tem odprla poštarškemu stanu lepša bodočnost.

Zato bo uprava sekcije v prvi vrsti posvečala vse sile in moči ureditvi razmer v Udruženju in z dobro in iskreno voljo vedno propagirala spravo in sporazum med poštarji.

Članstvo naj se torej vživi v to težko situacijo, naj popolnoma zaupa upravi sekcije in naj vzdrži in vztraja še ta kratek čas! Delajmo vsi za enega, eden za vse!!

S tovariškimi pozdravi

Rabič Ivan,

t. č. predsednik sekcije.

Šetinc Tinko:

Ambulančne pošte v Jugoslaviji.

(Konec)

B. Pomorske ambulančne pošte

Naša kraljevina ima več plovnih rek. Za poštne promet prideta v pošte samo Sava in Donava. Iz Beograda se prevažajo s parobrodi avionski sklepi za zemunski aerodrom, katere posreduje brodarSKI uslužbenec. Važna je po Donavi poštna zveza za Pančevo z vsem južnim Banatom. Iz Beograda dobiva po vodi pošto tudi Dubravica, ki leži ob Donavi. V obeh slučajih posredujejo poštne uslužbenice. Na Donavi obratuje samo ena ambulančna pošta, in sicer Beograd-Prahovo 101 in obratno, ki vozi tedensko dvakrat. Od naših jezer je važno za poštne promet samo Skadersko jezero. Tu se vzdržuje poštna zveza z Albanijo.

Naše pomorske ambulančne pošte, ki jih imamo devetnajst, obratujejo ob obali Jadranskega morja. Pomorskih ambulančnih poš, ki bi prevažale pošiljke v druge države, nimamo. Pač pa posredujejo pošto kapetani parobrodov ne samo za naše kraje ob obali in otokih, marveč tudi za Albanijo, Grčijo in Italijo.

Pomorski promet vzdržujejo privatna paroplovna podjetja s subvencijo države in po določenih medsebojnih dogovorih. Na brodovih je za amb. pošto določen prostor za pisarno in ločen prostor za pakete. Oba prostora sta primerno opremljena in zavarovana.

Pomorske amb. pošte niso samostojne ustanove, temveč so dodeljene upravnim poštam. Pošta Split 2 jih upravlja 12, pošta Sušak pa 5. Pošti Kotor in Hercegnovi je dode-

ljena po ena pomorska amb. pošta.

Naše pomorske amb. pošte vzdržujejo poštne promet ob obali in na otokih s poštam na progi Split-Metković, Split-Kotor, Hercegnovi-Kotor in na progah iz Sušaka za vse večje otoke severnega Jadrana

1. Split-Metković 308.

Ta pomorska amb. pošta vozi na progi Jadranske Plovidbe Split-Metković. Odhaja iz Splita ob 8.30 in prihaja v Metković ob 14.50. Zaposlen: 1 zvanik. Upravna pošta: Split 2. Obratuje dnevno.

Poleg sklepov od drugih poš, prejema v Splitu tudi skupni sklep od amb. pošte Zagreb-Split 31. Prejema 12 in odpravlja 26 pisemskih in skupnih sklepov. Vrača se ob 6. uri in je ob 12.15 v Splitu.

2. Kotor-Hercegnovi 321.

vozi na progi parobrodarskega društva »Boka« Kotor-Hercegnovi. Odhaja dnevno ob 5. uri in je v Hercegnovem ob 8.45. Zaposlen je 1 zvanik. Upravna pošta: Kotor.

Prejema 15 sklepov in prav toliko jih tudi odpravlja. Med drugim odpravlja v Zeleniki skupni sklep za amb. pošto Zelenika-Sarajevo 33. Vrača se ob 12.45 in je ob 16.50 v Kotoru.

3. Hercegnovi-Kotor 322.

Odhaja ob 7.15 dnevno in prihaja v Kotor ob 9.15. Upravna pošta: Hercegnovi.

Prejema 7 skupnih sklepov, med drugimi od amb. Sarajevo-Zelenika 33, odpravlja pa 6 skupnih in 16 pisemskih sklepov. Vrača se ob 17. in je ob 19. v Hercegnovem.

4. Sušak-Rab 356

vozi dnevno (razen nedelje) na progi Jadranske Plovidbe Sušak-Rab. Odhaja ob 14.30 in

je na Rabu ob 20.30. Službo opravlja 1 zvanik. Upravna pošta je Sušak.

Med vožnjo odpravlja skupne sklepe za naša znana letovišča: Kraljevico, Crikvenico, Selce, Novi, Senj, Baško, Lopar in za Rab.

Vrača se ob 5. uri in je na Sušaku ob 10.55. Odpravlja med drugim direktne pisemske sklepe za amb. pošto Zagreb-Maribor 13 (inozemstvo) in za Maribor-Beograd 12.

5. Ostale pomorske amb. pošte

obratujejo po trikrat, dvakrat oziroma po enkrat tedensko. Službo opravlja zvaniki ozir. služitelji.

Pri paroplovbi in na železnicah se spreminja vozni red letno dvakrat. V mesecu maju se uvaja letni, oktobra pa zimski vozni red. Poslovanje amb. poš, se ravna po spremembah vozni redov. Oktobra nastopajo navadno manjše, maja pa večje spremembe. Zaradi sprememb izdaja Ministrstvo vsako leto Pregled ambulančnih poš, Jugoslavije.

Šatô:

Potrebne reforme.

Če je na mestu beseda o »reformah«, mislim pa da je, potem moram takoj povedati, da imam v mislih samo manjše preoblike glede načina izvrševanja poštne prometne službe.

Ker bi bile take male »reforme« ali preustrojenja zelo koristna za promet in osebje, bi bilo prav, da se na pristojnem mestu dobro prouče in po možnosti uvažujejo.

Kar hočem povedati, bi bilo tole:

Frankiralni stroji so pri večjih razpošiljalnih tvrdkah že zelo udomačeni. Če so praktični in dobro uporabni za privatnike, mislim, da bi zelo dobro služili tudi poštam. Vse frankiranje na poš, naj bi se vršilo samo s frankiralnimi stroji! Koliko stroškov in dela s poš, znamkami bi se prihranilo! In pa časa!

Sprovodni listi (spremnice) naj bi bili brez poš, znamk, opremljeni samo z žigom. Poština plačana v gotovini — Din — p. — zap. št. Še bolj bi pa opravil to — frankiralni stroj.

Dostavnina (za vse vrste poš, pošiljk) naj bi se izterjevala šele pri dostavi z nalepljanjem porto-znamk. Tako bi postalo vse poslovanje mnogo hitrejše in enostavnejše.

Rekomandacijski listki povzročajo dosti neprilik, ker kaj radi odpadejo in se izgube. Mnogo boljši in pripravnejši bi bili rekomandacijski numeratorji z avtomatičnim regulatorjem zaporednih števil, kakor imajo to n. pr. USA.

Spiski razmene (— pod, ali sub-spiski) so v praksi brez vsakega pomena, ker so med listinami samo balast, povzročajo nepotrebno delo in trošijo tiskovine. Ker se vrši predaja sklepov samo z glavnimi (in ne s pod-sub) spiski, naj se tako zvani pod- ali sub-spiski razmene povsod opuste in prepovedo.

Sveženjski list in druge tiskovine, ki se stalno uporabljajo za odpravljanje poš, naj bi se tiskali z nazivom prejemne poš, . Na pr. Od poš, (kakor doslej), žig, za poš, (tiskano z debelimi črkami) Brod na Savi, itd.

Ovitki za denarna pisma naj bi bili dvojni, notranji in zunanji. Notranji naj bi bili iz povošenega ali pergamentnega papirja. Zalepljali naj bi se posebej, prilepljeni naj bi pa bili na vsej prednji strani na zunanje. Zunanji naj

bi pa ostali taki kakor doslej. Taki ovitki bi bili seveda dražji, zato pa bolj varni od dosedanjih.

Avtomatične tehtnice za pisma in pakete naj bi dobile vse ali pa vsaj vse večje pošte. S temi bi bilo tehtanje zelo pospešeno. — Samo za vrednostna pisma in pakete naj bi se še uporabljale tehtnice na uteži.

Izpraznjevanje pisemskih nabiralnikov naj bi se v večjih krajih vršilo z motornim kolesom s prikolico, na kateri naj bi bila pritrjena sprava za pisemske pošiljke. Tako bi draga konjska vprega odpadla in izpraznjevanje bi se vršilo hitreje in bolj pogosto kakor doslej.

Dve resoluciji s skupčine Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev.

I.

Skupščina Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev, ki se je vršila v Kragujevcu dne 29. maja 1932, se obrača na vse državne, banovinske, mestne in občinske faktorje s prošnjo, naj z vsemi mogočimi sredstvi podpirajo vsako akcijo, ki ji bo naloga preskrba oz. gradnja stanovanj za državne, banovinske in občinske uslužbence, ker samo tako se bo doseglo znosno razmerje med višino najemnin in dohodki uslužbencev, dokler se pa to ne izvrši, naj se nujno izda zakon o stanovanjih.

II.

Skupščina Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev, ki se je vršila v Kra-

gujevcu dne 29. maja 1932, dostavlja svojo prošnjo vsem državnim in samoupravnim faktorjem, da izvolijo obračati svojo največjo pozornost uradniškemu združništvu, ker se samo preko združništva lahko olajša življenje, ki mu ga je otežilo znižanje — prejemkov.

Kakega pomena je I. resolucija, ve menda vsakdo, ki plačuje še vedno tako visoko najemnino kakor pred znižanjem svojih prejemkov. Kako važna je pa II. resolucija in kaj rodi združništvo, naj pa priča naslednji članek:

Poštna prodajalnica v Brnu je prodala lani svojim članom: 520 q sladkorja, 530 q moke, 50 q riža, 62 vagonov premoga, 14 vagonov koksa, 14 hl petroleja, 12 hl čiste ga špirta, 50 hl denaturiranega špirta itd. O božiču je prodala 25 q rib in vse to v splošno zadovoljstvo. Denarni promet za leto 1931 je znašal 2.676.000 Kč. Računski promet pa čez 6 milijonov Kč. Lani je pristopilo 26 članov, tako da je štela prodajalnica ob koncu leta 2244 svojih odjemalcev. Vse blago se je prodalo za 70.000 Kč ceneje kakor pri drugih trgovinah. Torej so znašale dividende lepe denarje, ki so se razdelili samo med tiste člane, kateri so kupovali v poštini prodajalnici. Ako hočeš torej sam sebi in vsem nam dobro, se vpiši takoj za člana v nabavljajni zadrugi državnih uslužbencev v Ljubljani in kupuj v njeni prodajalnici.

**Sv. Jožef pri Celju, nebeški kraj,
za poštarske seje — pravcati raj!**

Z 18. redne odborove seje Dravske sekc. UPU.

S te seje, ki se je vršila z običajnim programom in na kateri so bili navzoči tudi glavni poverjeniki iz Celja, Maribora in Ljutomera, bi imeli poročati samo to, da se je na kratko bavila s kongresom, ki se bo vršil, kar je že poročal zadnji Glasnik, dne 12. in 13. julija t. l. v Beogradu. O event. udeležbi delegatov na tem kongresu bodo poverjeniki pravočasno obveščeni. Za udeležence kongresa je dovoljena četrtinska vožnja. Na tej seji je prevzel predsedstvo sekcije tov. Ivan Rabič, podpredsedstvo tov. Leopold Cuderman, tajništvo pa tov. Ivan Kavčič. Odgovorni urednik Glasnika bo po odhodu tov. Čampe tov. Tilen Epich.

Pošta v južni Sahari.

Fort Zinder, jeseni 1927.

Prvi vtisk je bil zares porazen. Nekaj dni sem je bila pokrajina zmeraj pustejša, v stepi vedno več kamenja in manj potov. Ko sem po stokilometerskem monotonskem romanju prispel v Fort Zinder, se mi je zdelo, da sem prišel na konec sveta. Poštini urad je bolj sličil majhnemu hlevu ali skednju ter je bil v velikem kontrastu z mogočnimi ustanovami v angleški Nigeriji. Zaspan, mlad, bel mož v odpeti spalnici, s sandali na golih nogah se je štrmeč pojavil pri okencu, ki je bilo podobno omrežnim vratcem pri kurniku. Tisti mladi, osupli, beli mož je jako težko govoril: je jecljal. Vznelo ga je še posebno, ker je zagledal pred seboj v prvih uradnih urah čisto tujega človeka, tako da mu je za nekaj minut kar sapo zaprlo. Obliznil je veliko pisano pisemsko znamko drugo za drugo, preden jo je prilepil na moje priporočeno pismo. Kar mučno mi je bilo, da je bil

Kunst Vaclav:

Moji nasveti za službo na morzu.

(Nadaljevanje)

Prvenstvo na vodu.

Prav pogosto nastanejo na vodu prepiri, kdo ima pravico klicati oz. delati. Kdor prej pride, prej melje. To pravilo velja tudi na vodu. Dokler delo s kako postajo ni končano, se nima nihče pravice vmešavati (izvzeti bi bili le redki slučajji absolutne nujnosti, katere je treba temeljito opravičiti). Čim pa je delo med dvema postajama končano, ima pravico do voda tisti, ki je prej prijel za dajalo in prej začel klicati. Če si to bil ti, si ne daj jemati voda, če pa te kaka postaja le moti, skušaj previdno ugotoviti njeno identiteto, zapiši to v zapisnik in javi kontrolorju, ki bo napravil red in poklical postajo na odgovornost.

Ne spuščaj se nikoli v prerekanja, ker si v takem slučaju vedno kazniv zaradi prekoračenja svojega delokroga.

Tuje črke (ch, ö, ä, ü, w, y, x, q itd.)

Tuzemska morzova abeceda pozna samo črke, ki jih uporablja jugoslovanski jezik.

To so:

a b c d e f g h i j k l l j m n n j o p r s š t u v
z ž d j (g j) dž

Glede uporabe tujih črk je nastala pri nas precejšnja zmeda takrat, ko so bile uvedene specialne jugoslovanske črke ščžć itd. zaradi znaka . — . — (lt), katerega je predpisalo ministrstvo, ki pa se je tudi s strani same direkcije slabo tolmačil, ker menda nihče merodajnih ni poznal oz. pogodil njegovega pravega pomena. Tako so nastali predpisi, kojih izvajanje je toliko kot nemogoče in popolnoma nepotrebno. Znak . — . — so poznali Srbi že pred vojno in so ga tudi uporabljali, kakor ga uporabljajo še danes. Potreben jim je bil zato, ker je imela njihova predvojna narodna morzova abeceda mednarodne znake za njihove specialno srbske

črke (n. pr. — — — je pomenilo »ž« itd.). Če je torej sprejemna postaja dobila znak — — —, ni zapisala črke q marveč ž (v cirilici). Ker pa so le prišle brzovjavke ali vsaj besede, ki so imele črko q, je morala oddajna postaja prejemni to povedati, da to ni znak ž, marveč q in ji je zato rekla: . — . — (lt), kar se pravi: piši latinicom. Po prevratu so oblasti morzove znake za jugoslovanske črke spremenile, vendar je v Srbiji še danes v rabi stara predvojna abeceda in tudi znak . — . — se ni samo ohranil, marveč se je šablonsko raztegnil na vso državo in Slovenci ne vemo ne kam ne kod z njim, ker je za nas, ki itak pišemo vse »lt« (latinicom), popolnoma nepotrebno.

Druga stvar je s črko »ch«. Iz Avstrije smo podedovali za to dvojno črko znak štirih črt (— — — —), ki ga tuzemski pravilnik ne pozna. Ta znak je sicer še v mednarodnem pravilniku, vendar je na vsem svetu mednarodno izrabe ter se dosledno daje (tudi Nemci sami) z znakom — . —, kar je edino pravilno.

Po določenih pravilnika za tuzemsko službo se morajo za črke, ki jih v naši morzovi narodni abecedi ni, uporabljati mednarodni znaki. To je povzeto iz mednarodnega pravilnika, čeprav se mednarodno znaki za »ch«, »ä«, »ö« in »ü« ne uporabljajo, ker noben aparat za hitro telegrafiranje (Hughes, Siemens, Baudot itd.), ki se mednarodno skoro izključno uporabljajo, teh specialno nemških črk nima ter je zato primoran, pisati jih na mednarodni način »oe«, »ae«, »ue«. To pa lahko dosežemo tudi z našimi narodnimi znaki, iz česar logično sledi, da se za »ch« mora dati . — . —, za »ö« — — — —, za »ä« . — . — in za »ü« . — . —, ne pa nemški znaki. Iz mednarodne abecede se, če izvzamemo črke á, é, ñ, kojih uporabe v praksi še nisem doživel, uporabljajo samo črke »w«, »q«, »x« in »y«.

Uničenje brzovjavke, koje odprava se je že pričela

Mnogokrat se dogodi, da zahteva oddajna postaja, naj se brzovjavka, katero si bodisi v

celoti, bodisi deloma že sprejel, uniči. Neglede na to, ali si prejem brzovjavke že potrdil (frazo) ali ne, oz. brzovjavko samo deloma še sprejel, ne smeš take brzovjavke nikdar uničiti kar na kratko, marveč vedno samo na podlagi službene notice.

Da se izogneš prerekanju in odgovornosti, odgovori na take na kratko stavljene zahtevke:

»pr uničite služb«

Brzovjavke za lokodostavo

Dočim je pri tranzitnih brzovjavkah ob sprejemanju važno samo to, da so točno vzete in čitljivo napisane, je to pri lokobrzovjavkah drugače. Te dobe v roke naslovniki ter po njih sodijo ne samo urad, marveč tudi uradništvo. Pri teh brzovjavkah je torej zaradi lastnega ugleda (saj jih podpišeš) treba paziti, da so ne samo dobro sprejete in čitljive, marveč tudi, da je njihova zunanja oblika prikupna in dostojna. Zato na takih brzovjavkah ne črtaj in ne radiraj in ne uporabljaj zanje zamazanih golic. Če se ti ne posreči brzovjavko čisto sprejeti in napisati, je pošteno, da jo pred dostavo lepo prepíšeš.

Končni znak (. — . —, križ) se na lokobrzovjavke ne sme pisati, ker občinstvo ne ve, kaj ta znak pomeni ter bi ga lahko krivo tolmačilo.

Službena pojasnila na vodih

Da so privatni pogovori na brzovjavnih vodih zabranjeni, menda ni treba poudarjati. Dogodi se pa pogosto, da je treba tako pri oddajanju kakor pri sprejemanju korespondenčno postajo kaj vprašati ali na vprašanje odgovoriti. Ker za to panogo korespondence za žično telegrafijo na žalost še nimamo predpisanih kratic (kot na pr. za radiotelegrafijo), si moramo po lastni inteligenci pomagati na ta način, da taka vprašanja kakor odgovore čim bolj zgotostimo ter se izognemo vsake nepotrebne besede.

Potrudi se, da boš v tem jedrnat in krajšaj, kolikor moreš. Krajšaj tudi posamezne besede, ker je večina njih tudi v skrajšani obliki razumljiva. Evo nekaj takih kratic:

»tem tako preprostim poslovanjem zaposlen človek belega plemena, ker opravljajo to delo v tropični Afriki vedno samo zamorci.

Razpletel se je naslednji pogovor:

Jaz: »Kdaj bodo prišla tale pisma v naslovni kraj?«

Mladi, beli mož v spalni srajci je s težavo iztisnil iz sebe: »Ne vem. Lahko pa izračunam, kdaj bodo prispela v Dakar.«

Jaz: »Prosim, če ste tako prijazni!«

Mladi, beli mož v spalni srajci je odtrgal od starih časnikov rob, vzel v roke svinčnik ter se spravil na delo. Moji dečki in šofer so medtem tudi prišli in so debelo gledali njegovo uredovanje. Ker niso prej mislali najinega pogovora, niso nič vedeli, za kaj gre.

Mladi, beli mož v spalni srajci je jecljal v pretrganih stavih: »Od Fort Zinderja do tja in tja (ime nerazumljivo) avto — sedem dni, šest dni s karavano, od tam in tam (ime spet nerazumljivo) do Niamey na Nigru deset dni. Potlej na Nigru... nato Bamako... iz Bamaka v Dakar...«

Mahoma je vrgel na mizo svinčnik in veselo vzkliknil: »Vaša pisma, monsieur, bodo hodila približno trideset dni do Dakara!«

Jaz: »Moj Bog, gospod, to je cela večnost! In koliko časa ostanejo v Dakaru do prve pošte v Evropo? In kdaj jih boste vi odpravili?«

Beli, mladi mož v spalni srajci, resno: »Koliko časa ostanejo v Dakaru, ne vem. Za to se jaz tu v Zinderju nič ne menim. Odtod grede pisma redno vsak teden.«

Jaz brezupno: »Aj, koliko so stara pisma in časniki, ki jih tu dobivate?«

Mladi mož v spalni srajci mi je odgovoril čisto mirno in resignirano: »O, kaka dva meseca že, morda tudi nekaj dni manj — kakršne so pač okoliščine.«

... Dva meseca je dolga doba. In sklenil sem, da pošljem rajši v Evropo nekaj brzojavk. Kakšno vznemirjenje sem spet povzročil, ko sem predložil tri lepo napisane brzojavke.

»Allemagne?! Takih brzojavk še nismo tu imeli. Koliko je pristojbine, ne vem na pamet. Izračunati bo pač treba!«

Pri teh besedah je izginil vznemirjen in ves iz sebe.

Čakal sem precej časa in opazoval roje muh pri njih jutranjem opravljanju. Njih najvažnejši posel je bil pač v tem, da so srebale zadnji ostanek goste tinte v plesnivem tintniku mladega, belega moža v spalni srajci.

Čez čas se je prikazal majhen, debel, prijazen človeček. Sopihal je in se potil. Na sebi je imel spalno srajco in sandale. Bil je izredno zgovoren: monsieur le receveur des postes et telegraphes de Zinder. Bil je sam šef. Južni Francoz, tip Tartarin de Tarascon, ljubezniv, zgovoren mož, s podbradkom, neobrit in neumit. Za njim je bojazljivo kukal skozi omreženo okence njegov pomočnik. Pokloni in povpraševanja po mojem zdravlju. Nato smo govorili o vremenu, slabih potih, revnih razmerah itd. Potlej sem vzel v misel nameš svojega tukajšnjega bivačja.

»O, pač — te brzojavke tukajle, kaj takega še nismo imeli... Takoj, takoj, mon cher monsieur, to bomo dognali iz mednarodnega poštne registra in z multiplikatorjem!«

In pričelo se je veliko računanje, koščki papirja so bili poččkani s skrivnostnimi številkami. Oba poštna uslužbenca sta stiskala glave ter računala, računala.

Dve brzojavki sta bili na ta način iztaksirani, s tretjo sta imela pa še večji križ. Namenjena je bila v Rigo.

»Riga« — je pripomnil stari, »to je pač na Ruskem!«

»O ne! ga je zavrnil mlajši, »Češkoslovaška, nekdanj Avstrija, pristojbina pod Avstrijo.«

»Ne, ne, messieurs,« sem se jaz oglašil, »to je Letonska.«

»Ej, pri Varšavi na Poljskem,« je zmago-slavno vzkliknil stari.

Prosil sem, naj mi dajo mednarodni poštni

register. Pregledali smo ga skupaj ter našli pristojbino za Rigo v Letonski.

Končno je bilo vse urejeno in pa plačano. Imel sem pobotnico v rokah in sem že mislil oditi. Ali mahoma sem se obrnil in vprašal: »Kdaj bodo te brzojavke odposlane?«

»Oh, monsieur — nič ne morem reči, kdaj. Lijana je zaradi povodnji na dveh mestih pretrgana, že skoraj teden dni,« se je glasilo tolažilni odgovor mogočnega zindrsega poštarja. To je bila lepa tolažba za moje drago plačane brzojavke.

Jaz: »Moj ljubi gospod poštar, kakšen pomen pa naj še ima oddaja brzojavk pri takšnih ovirah. To so vsekako nevzdržne razmere!«

Poštar: »Na take reči smo tukaj že navajeni. Izprva se je meni samemu vse to čudno zdelo, a kasneje sem za vse to otopeel. Na vse zadnje smo zadovoljni, da tako živimo in dobimo sem ter tja kako novico iz zunanjega sveta. Naleteli ste pač na najslabšo letno dobo. Med osmimi suhimi meseci gre vse bolje, tedaj so zveze ugodnejše in pravilnejše.«

Ko je pa opazil moj, gotovo ne preveč duhoviti obraz in moje veliko zadrego, je prijazno in tolažilno pripomnil: »Dati pa vam hočem dober svet. Pošljite svoje brzojavke do Dakara vendar po radiu. Od Dakara dalje pojdejo vaše brzojavke v Evropo po navadnem podmorskem kablu... Ampak potem moramo vse še enkrat preračunati, pristojbine so seveda različne, radiolinija je mnogo dražja.«

Rečeno, storjeno — in brez pomude in mrmranja so šli iznova na delo. Čez dobro četrt ure naporenega računanja je bila pristojbina izračunana in sem prejel pobotnico. Poštar je prijazno pripomnil: »Pojdem kar sam na radio-postajo, treba je redke momente lepega vremena izkoristiti... Pa srečno nadalnje potovanje, mon cher monsieur! Kako rad bi šel z vami! Preklete, od Boga zapuščeno gnezdo je ta Zinder!« Globoko je vzdihnil in pogledal na svojo zanemarjeno zunanjo osebnost.

prosim	: pr
hvala	: hl
naslov	: nasl
tekst	: txt
podpis	: podp
lahko noč	: ln
dajte	: k (mednarodno)
besede	: w (mednarod.) bes
fraze	: fr
recu	: r (mednarodno)
službeno	: služb
zakasnelo	: zksnl
pogledam	: pogl
ne motite	: pr mir
korespondenca	: krsp
brzojavka	: brzj, bjka

Brzojavke po 18. uri.

Razen nekaterih večjih pošt imajo vse pošte službo do 18. ure. Kam naj torej odpravijo brzojavke, katere so sprejele event. po 18. uri za postaje, katere so mogoče vključene na istem vođu, pa se odjavljajo po 18. uri? Ali naj postaja čaka v uradu, dokler se naslovna postaja ne bo prišla odjaviti?

Edini izhod iz tega je, da odpravijo vse postaje svoje brzojavke, ki so jih sprejele po sklepu uradnih ur ali jih niso mogle odpraviti do tega časa, centrali, kateri se naslovne postaje odjavljajo. Ta centrala ima potem pri odjavi priliko, da brzojavke odpravi naslovnim postajam.

Po 18. uri moraš take brzojavke brez ugovora sprejeti.

Predaja službe.

Ob koncu službe moraš vse vode, katere si prevzel, tudi zopet oddati. V ta namen vpiši v zapisnik uro in minuto predaje, stanje voda, številke vseh na vodu ležečih brzojavk in številko naslednjega tranzitnega lista ter pristavi svoj podpis.

To se vidi potem v zapisniku takole:

20.00 v. d. l. 79 ost. 435 77 528 964 77 predal: (podpis)

Tehnični nasveti

Če je vod slab, zabeleži to v zapisniku in javi kontrolorju, če aparaturna ne funkcioni-

ra, pokliči mehanika, kar je pač skrajna pot, ker dober morzist si mora znati tudi sam pomagati pri motnjah. Ker pa bi si mnogi radi pomagali, če bi le vedeli kako, so jim namenjena naslednja najnujnejša navodila.

Kakšne so normalne funkcije morza? Ker imamo v Mariboru (kakor vsi prečanski kraji) mirovno strujo, se pretaka v vodu struja takrat, kadar se ne dela, kadar vod miruje. Tok gre skozi miliamperemeter, dajalo in rele. Na miliamperemeteru se to izraža z odklonom igle, na releju s pomagnetjenjem tuljav in s pritegnitvijo kotvice, na dajalu pa se ne opazi, ali je v vodu struja ali ne.

In barvopisnik? Ta pa ima svojo posebno (lokalno) strujo, ki se pretaka po njegovih tuljavah, preko varovalke v rele, toda ne v tuljave, marveč v kotvico in vijak F ter skozi celo ogrodje releja.

Kako funkcijonira rele? Vod miruje, struja je sklenjena, pomagneti tuljave (pravilneje mehkoželezno jedro v istih) in pritegne kotvico, katera zadene na vijak F (stožalu) na spodnji s kostjo izolirani vijak. Kotvica povzroči na ta način prekinitev lokalne struje in kotvica barvopisnika ni pritegnjena na magnet ter torej barvopisnik ne napravi na traku nikakega znaka.

Če pritisnem na dajalo, prekinem strujo v vodu (vod izoliram), igla na miliamperemeteru se postavi na 0, v tuljavah releja preneha tok struje, kotvica vsled razmagnetjenja odskoči od magneta ter se dotakne zgornjega vijaka F, sklene na ta način lokalno strujo, ki pomagneti tuljave barvopisnika, pritegne njegovo kotvico na magnet in napravi na traku znak.

Od dobrega ali slabega stanja voda sta torej odvisna miliamperemeter in rele, dočim je barvopisnik odvisen edinole od lokalne struje.

I. Naenkrat ne dobiš niti lastnih niti tujih znakov, marveč samo nepretrgano črto. Kaj se je zgodilo?

Mogoče dvoje: ali je vod izoliran (prekinjen, pretrgan) ali pa je napaka v releju. Tretje možnosti ni.

Vod je lahko prekinjen na ta način, da pritiska kdo (mogoče ti sam) na dajalo ali pa da je pretrgan. Na miliamperemeteru je igla v obeh slučajih na ničli.

V releju je mogoča napaka ta, da je kotvična spirala preveč pritegnjena ter torej magnet ni dovolj močan, da bi pritegnil kotvico ali pa, da je spirala v redu, pa sta oba vijaka F tako tesno privita, da ima lokalna struja kljub pritegnjeni kotvici kontakt v zgornjem vijaku.

Kako se ugotovi napaka? Pogledaj na miliamperemeter. Če kaže na ničlo, potem je napaka v vodu, če ima odklon, je napaka v releju.

Teoretično je sicer možno tudi to, da je napaka v barvopisniku, kar se pa redko dogodi. Potolci nalahko s prstom po levem in desnem koncu kotvice (da jo odmakneš in približaš k magnetu), pa se boš takoj pričal, ali ni morda vendar napaka v barvopisniku. Če z relejem lahko prekineš črto na traku, je barvopisnik v redu.

Kako velik naj bo odklon na miliamperemeteru? Pri normalnem vodu naj ne bo večji ko 15 mA (miliamperov). Ta količina struje zadostuje za vsak naš vod.

II. Igla na miliamperemeteru pade naenkrat na skrajno mejo (preko 30 mA). Sicer je mogoče, da je struja na vodu premočna. To se pa ne dogodi samo po sebi, pač pa je sigurno kriva zemlja. Kaj se to pravi: zemlja? Če se recimo na vodu 1417 postaja Grobelno proti Kozjemu zaključijo, to se pravi, če vod proti Kozjemu izključi na ta način, da ga da na zemljo, potem govorimo o zemlji. Lahko je tudi mogoče, da je vod pretrgan in da leži iz Maribora izhajajoči konec žice na zemlji. V obeh slučajih se krogotok struje zelo zmanjša, struja je vsled tega jačja in povzroči večji odklon igle. Čim bliže Maribora je vod na zemlji, tem jačji je odklon igle.

Ko sem mu dal v slovo roko, sem pristavil: »Poštar v Fort Zinderju nima res nič prijetnega...«

V Avstriji pospešujejo odhod državnih uslužbencev v pokoj. Pododbor glavnega odbora narodnega sveta se je dne 15. decembra 1931 zedinil za zmanjšanje števila državnih uslužbencev po temle načelu: Upokojeni bodo uradniki s polno službeno dobo in ki so izpolnili 60. leto, potlej taki, ki se prostovoljno javijo, taki, katerih kvalifikacija je bila l. 1930. nepovoljna in l. 1931 komaj zadostna, potlej taki, ki imajo pravico do polne službene dobe brez ozira na starost in končno taki, ki imajo čez 60 let brez ozira na to, če so doslužili vso službeno dobo ali ne. Splošno velja pravilo, da morajo biti službeno starejši upokojeni pred službeno mlajšimi. Uslužbenci, ki še nimajo pravice do pokojnine, ostanejo v službi. Zlasti se bo tu oziralo na družinske očete in na uslužbence, kateri se živijo samo z dohodki iz državne službe.

Pisemske omarice po hišah. Zadnja leta so postavili po vezah na Dunaju pisemske omarice. V tako omarico je pismonoša vlagal korespondenco za vse stranke v hiši. V mnogih primerih pa ž njimi občinstvu ni bilo ustrezno in zato se ta naprava na Dunaju ni obnesla. Navzlic temu so poskušali tudi v Pragi s takšnimi pisemskimi omaricami. Ali po izjavi češkoslovaškega poštne-ga ministra dr. Frankeja tudi v Pragi ta novost dostave ni uspela. Omarice so stale ne samo znatne vsote in še nič kaj ustrezno ni bilo ž njimi ne hišnim posestnikom ne najemnikom. Zato so jih odpravili. Da so se omarice obnesle, bi se skrčilo število pismonoš karkor je nameravala poštna uprava.

Vsebina zadnje štev. „Naše pošte“.

Mednarodna poštna akademija in telekomunikacija — Pošta (njene funkcije) v pogledu pridobitnosti in prava — Beseda v skupščini — P. t. internacionala — Esperanto — Zdravje — Javna predavanja — Za zgodovino pošte — Poštni zakon — Personalna vprašanja — Skoz življenke in svet — Poštninska prostost — Organizacije in strokovni listi — Vesti — † Milán Nikolić — Iz knjig in listov — Nove knjige — Odgovori — Za strokovno in proti strokovni literaturi.

Kakor vidite, je vsebina zelo bogata. Ta časopis, ki dela samo čast naši stroki, izhaja mesečno in stane letno samo 40 Din. — Naroča se v Beogradu, Balkanska 9. — Z naročili mu boste pomogli do še večjega razmaha.

Osebne vesti.

Postavljeni so: za služitelja II. skupine Breznik Pavel na Ljubljani 1; za dnevničarja Hafner Josip v Trziču in Plevčak Franc v Rogoški Slatini.

Napredovali so: za upravnika VI. skup. Kambič Ivan, pt. ur. VI. skup. v Novem mestu; za pripravnika po § 45/1 Treven Rafael, dnevničar na Mariboru 1, in za zvaničnika III. skup. Prešeren Olga, služ. II. skup. na direkciji.

Premeščeni so: pt. ur. VIII. sk. Verlič Marija z Maribora 1 v Moškanjce in Štrukelj Marija iz Litiče na Ljubljano 1; pt. ur. IX. sk. Kavčič Janko z Ljubljane 2 na direkcijo

in Praznik Marija iz Radovljice v Novo mesto; pt. manip. IX. sk. Košiček Josipina iz Hrastnika v Dobrno; služitelj II. skup. Zelenikar Karel iz Guštanja v Prevalje, Zupanc Franc iz Grobelnega v Celje, Inglič Marija iz Žirov v Trziču in Trampuš Anica iz Zagorja ob Savi v Litiču.

Umrla je: Zmrzlikar Antonija, pt. ur. VIII. skup. na Mariboru 1.

Upokojeni so: Straus Mihael, pt. ur. VI. skup. v Rajhenburgu in zvan. II. skup. Biglez Josip v Celju.

Služba je prestala: pog. pošt. Bohun Karlu v Mislinjah.

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine v Ljubljani obvešča svoje članstvo bolniškega sklada, da bo društveni zdravnik vodil vsak torek ob 14.30 v društvenem lokalu v Križevniški ulici št. 5/II zdravniško posvetovalnico.

Potrebovali bi nekaj knjig »Pravilniki in navodila za izvrševanje poštne službe«; priredil A. Wolf, sedaj tajnik v p. — Kdor bi knjigo prodal po primerni ceni, naj to ustno ali pisмено javi Fr. Martinšku, pošt. zvaničniku v p.

Zaradi kongresa izide prihodnja številka šele 1. avgusta.

A.
S
I
S
K
O
V
O
K
N
I
C
E
V
O
K
N
I
C
E

Velika izbira najmodernejših pomladanskih in letnih čevljev po zelo zmernih cenah

Trgovina s čevlji
LJUBLJANA
POD TRANČO
pri Čevljarskem mostu

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarskih potrebščin

prporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

Dent. Leop. Smerkolj
tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

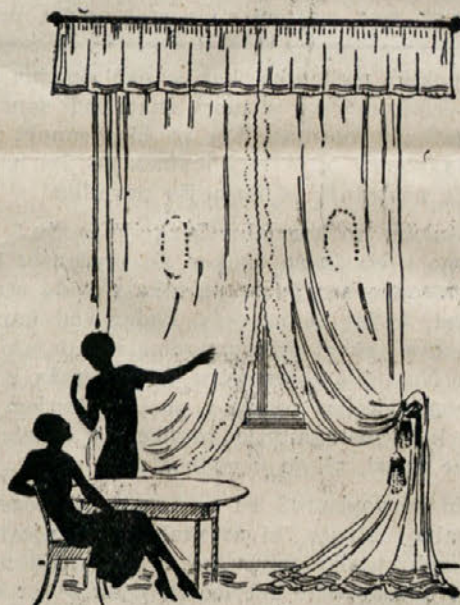
Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon štev. 34—48

Nabavila sem si te krasne zavese v specialnem oddelku trvdke

A. & E. SKABERNĚ
LJUBLJANA

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izberi v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trvdki

KARL PRELOG
LJUBLJANA

Židovska ulica

Stari trg

I na selu, i u gradu,
ljudi dobro to več znadu,
pa im lozinka i glasi:
»Clio« samo žedju gasi!..

CLIO limunadne
tablete

Elegantne čevlje

in poceni nuđi

KRANJSKA
INDUSTRIJA

„AKRIS“

Glavno skladišče

Trgovski dom
Maribor

Noblesse

Ljubljana
Aleksandrova cesta št. 4

Damska konfekcija

Gospodom izdelujemo po meri

Članom Gospod. zadruge ptt. nameščenecv
proti nakaznici

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja
za Slovenijo vseh izdelkov tovarne
za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADECE